Hitit Üniversitesi ***Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi***
Cilt 2, Sayı 1, Aralık 2009 (1-15)

TÜRKİYE'DE DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR (DYY) VE YURTİÇİ YATIRIMLAR ARASINDAKİ NEDENSELLİK İLİŞKİSİ

*Süleyman AÇIKALIN**

Öz

Doğrudan Yabancı Yatırımların (DYY) geldikleri ülkedeki toplam yatırımları arttırmaları beklenirken azaltmaları da mümkündür. Birinci durumda DYY'ın tamamlayıcılık özellikleri ortaya çıkarken ikinci durumda ise DYY yurt içi yatırımlarını ikame etmektedir. Ülkeye gelen DYY yurt içi yatırımları harekete geçirebilir. Bu çalışmada DYY ile yurt içi yatırımları arasındaki nedensellik ilişkisinin yönü sorgulanmıştır. Bu kapsamda Granger nedensellik testi, VAR parametre tahmin analizi, etki tepki fonksiyonları ve varyans ayrıştırma analizleri kullanılmıştır. Bu analizlerin verdiği kesin sonuç yurt içi yatırımların geçmiş değerlerindeki hareketlerin cari dönemdeki DYY hareketlerini olumlu yönde etkilediğidir. Beklentilerin aksine DYY ile yurt içi yatırımlar nedensellik ilişkisinin yönü DYY'dan yurt içi yatırımlara doğru değil, yurt içi yatırımlardan DYY'a doğru bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: *DYY, Yurt İçi Yatırımlar, Granger Nedensellik, Türkiye*

The Casual Relationship between Foreign Direct Investment (FDI) and Domestic Investments in Turkey

Abstract

While it is expected that inward FDI increases the capital stock of a country, it is possible to lower it. In case of the first situation the complementary feature of the FDI is in place, in case of the second case FDI substitutes domestic investment. Inward FDI could facilitate domestic investments. In this study, direction of the causality relationship between FDI and domestic investments have been studied. In this context, Granger casualty tests, VAR parameter forecasting analysis, impulse response function, and variance decomposition methods have been used. The accurate result obtained from this analysis is that past values of domestic investments positively affect the FDI movements in present period. It is concluded, against the expectations that the direction of the causality relationship between FDI and domestic investments is not from FDI towards domestic investments but it is from domestic investments towards FDI.

Key Words: *FDI, Domestic Investments, Granger Causality, Turkey*

---

* Dr., Hitit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümü.
(acikalinsuleyman@hotmail.com)